

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN VIERJAARLIJKS BEZOEK EN THEMAONDERZOEK KWALITEIT BASISCHOOOLADVIES

School met de Bijbel Ruitenbeek

Plaats : Lunteren
BRIN nummer : 04WM|C1
Onderzoeksnummer : 195267
Datum onderzoek : 9 april 2013
Datum vaststelling : 29 mei 2013

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	CONCLUSIE	12
	BIJLAGE 1 OORDELEN	13

1 INLEIDING

Op 9 april 2013 heeft de inspectie de school met de Bijbel Ruitenbeek te Lunteren bezocht. Het bezoek is afgelegd vanwege de verplichting van de inspectie om scholen voor primair onderwijs ten minste eenmaal per vier jaar te bezoeken.

Tijdens het onderzoek heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de school beoordeeld met een beperkte set indicatoren, waarmee zij overeenkomstig de Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) kan beoordelen of de school op belangrijke onderdelen onderwijs van voldoende kwaliteit biedt. Deze indicatoren hebben betrekking op de resultaten en de ontwikkeling van leerlingen, op de zorg en begeleiding en op de kwaliteitszorg. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven is tevens standaard gecontroleerd of de school voldoet aan bepaalde wettelijke voorschriften, waaronder de onderwijstijd.

Bijlage 1 bij dit rapport bevat een overzicht van de indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

De bevindingen uit het onderzoek in het kader van het vierjaarlijks bezoek worden gebruikt om te bezien of het reeds aan de school toegekende basisarrangement kan worden gehandhaafd. Eventueel geconstateerde tekortkomingen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse.

Themaonderzoek

De inspectie heeft op de school met de Bijbel Ruitenbeek naast het vierjaarlijks onderzoek een themaonderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van het basisschooladvies. Dit onderzoek heeft tot doel om op landelijk niveau meer inzicht te krijgen in de factoren die een rol spelen bij de kwaliteit van het basisschooladvies. De inspectie zal hierover rapporteren in het Onderwijsverslag van 2012/2013. De bevindingen van het onderzoek op de school worden in dit rapport alleen op hoofdlijnen weergegeven. Daarbij onthoudt de inspectie zich van een oordeel over de kwaliteit van de advisering op de school.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan bij de inspectie.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijk verplichte onderdelen in de schoolgids, het schoolplan en het zorgplan.

- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Analyse van jaardocumenten en andere documenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn en/of ter plekke zijn overhandigd.
- Schoolbezoek, waarbij:
 - schooldocumenten, handelingsplannen en groepsplannen zijn bestudeerd;
 - enkele groepsbezoeken zijn afgelegd voor het beoordelen van de planmatige uitvoering van de zorg;
 - gesprekken met de directeur en de intern begeleider zijn gevoerd.

Het themaonderzoek naar de kwaliteit van het basisschooladvies bestond uit de volgende activiteiten:

- Het opvragen van informatie bij de schoolleiding via een digitale vragenlijst;
- Een gesprek met de directeur, de leraar van groep 8 en de intern begeleider over de totstandkoming van het basisschooladvies.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 van dit rapport beschrijft de inspectie de bevindingen die uit haar onderzoek op de Ruitenbeekschool naar voren zijn gekomen. Bij de geconstateerde verbeterpunten is tevens een onderbouwing opgenomen. Daarnaast beschrijft dit hoofdstuk kort de belangrijkste bevindingen van het themaonderzoek 'de kwaliteit van het basisschooladvies'. In hoofdstuk 3 volgt de conclusie. Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

2 BEVINDINGEN

Bijlage 1 van dit rapport bevat een overzicht van de bij dit onderzoek gebruikte indicatoren en de bevindingen van de inspectie daarover.

Uit dit overzicht valt op te maken dat op de Ruitenbeekschool de kwaliteit van het onderwijs voor de onderzochte indicatoren op orde is. Het betreft hier met name de aspecten opbrengsten, zorg en begeleiding en kwaliteitszorg. Dit wordt hieronder toegelicht.

Opbrengsten

De inspectie beoordeelt de opbrengsten aan het einde van de schoolperiode op basis van de scores op de Cito-Eindtoets van de laatste drie schooljaren. De opbrengsten zijn als voldoende beoordeeld. De schoolscores van de afgelopen jaren (2013, 2012 en 2011) liggen op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.

De resultaten tijdens de schoolperiode beoordeelt de inspectie aan de hand van de groepsscores voor technisch lezen (leerjaren 3 en 4), begrijpend lezen (leerjaar 6) en rekenen en wiskunde (leerjaren 4 en 6). Bij alle vijf de toetsen blijken de resultaten voldoende te zijn (gegevens M-toets schooljaar 2012-2013).

Voor het meten van de sociale competenties van de leerlingen wordt nog geen genormeerd, Cotaan-goedgekeurd instrument gebruikt. Daarom kan indicator 1.5 niet beoordeeld worden.

Zorg en begeleiding

De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van de leerlingen. Er zijn duidelijke afspraken over de toetsafname en de condities. Onderdeel van dit systeem vormt een leerlingvolgsysteem met landelijk genormeerde toetsen voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde, dat in de kleutergroepen wordt aangevuld met een gestructureerd observatie-instrument om de taal- en rekenontwikkeling van de kleuters te kunnen volgen. De toetsen uit het leerlingvolgsysteem worden ten minste één keer in de loop van de kleuterperiode en ten minste één keer per jaar in de hogere leerjaren afgenomen bij alle leerlingen (indicator 7.1).

De Ruitenbeekschool gebruikt de toetsen van het leerlingvolgsysteem en het kleuterobservatiesysteem om potentiële zorgleerlingen in een zo vroeg mogelijk stadium te detecteren. Het uitgangspunt voor het signaleren van zorgleerlingen bij de basisvaardigheden vormen lage scores of terugval op de toetsen uit het

leerlingvolgsysteem. Om de zeven weken zijn er zogeheten rt-besprekingen tussen de groepsleraar en de intern begeleider (ib'er). Eventueel komen leerlingen ook ter sprake in de teamvergaderingen en/of tijdens de overlegmomenten in het kader van het werken aan adaptief onderwijs (BAS), onder andere in het maandelijkse 'maatjesoverleg'. Daarnaast is er één keer per jaar onder leiding van de directeur een bespreking van alle groepen leerlingen aan de hand van het 'praatpapier' en zijn er overdrachtsoverleggen. In de 'stamkaarten' van de leerlingen is ook de informatie over het eventuele voorschooltraject van de leerlingen opgenomen. Daarmee is er een gedegen systeem om vroegtijdig te signaleren welke leerlingen mogelijk extra begeleiding nodig hebben (indicator 8.1).

De school is, zoals gezegd, sinds 2009/2010 bezig de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren door systematisch te werken aan het BAS-project (Bouwen aan een Adaptieve School). Hiermee wil men de leraarvaardigheden verbeteren en zorgen als school klaar te zijn voor Passend Onderwijs. Men werkt in principe met drie niveaus per leerjaar met behulp van het directe instructiemodel en zelfstandig-leren-momenten voor leerlingen in de groep. Er zijn op de school circa 95 leerlingen verdeeld over vier combinatiegroepen (1/2, 3/4, 5/7 en 6/8), die 21 tot 28 leerlingen groot zijn. Om recht te doen aan de niveauverschillen worden leraren zoveel mogelijk ondersteund door het inzetten van de remedial teacher (rt'er) en de onderwijsassistentes (deels stagiaires). Trendanalyses en analyses waarbij verbanden tussen de verschillende vakgebieden worden gelegd, worden in toenemende mate gemaakt gezien bijvoorbeeld de halfjaarlijkse rapportage opbrengsten en doorstroomgegevens. Binnen het 'zorgniveau' vallen leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften c.q. leerlingen met een 'rugzakje' en leerlingen met een aangepaste leerlijn (ontwikkelingsprofiel). Zo nodig vindt aanvullend diagnostisch onderzoek en externe consultatie plaats. De analyses vormen de input voor de invulling van de extra begeleiding (indicator 8.2).

Blijkens de groepsadministratie van de leraren en de verslaglegging van de ib'er/rt'er voert de school de zorg ook planmatig uit. Leerlingen die dat nodig hebben, krijgen daadwerkelijk, tijdig en op planmatige wijze extra zorg (indicator 8.3). Men start na de meivakantie met behulp van subsidie van de gemeente Ede op de ochtenden een zogeheten kansklas voor met name de taalstimulering in de middenbouw (en eventueel in de bovenbouw). Deze klas is in de eerste plaats bedoeld voor leerlingen met een achterstand. Daarnaast vindt er zo nodig ook (extra) ondersteuning plaats voor plusleerlingen. In groepjes van maximaal acht leerlingen krijgen kinderen hier een programma met meer verdieping voor een periode van zeven weken aangeboden, parallel

aan het groepsprogramma. Ruim 25% van de schoolpopulatie krijgt enige vorm van extra aandacht/zorg. Er is ook opnieuw overleg met gemeente en welzijnsorganisaties gestart over een in het schoolgebouw onder te brengen voorschou voor het buurtschap Overwoud. Meer dan 50% van de leerlingen is als peuter naar een peuterspeelzaal of kinderopvang gegaan in het buurtschap De Valk, Lunteren of Barneveld.

De school gaat regelmatig na of de geboden hulp ook werkelijk tot het beoogde resultaat heeft geleid. Om de zeven weken is er een 'rt-bespreking' waarbij ib'er, groepsleraar en rt'er en eventueel onderwijsassistente de leerlingen doornemen aan de hand van toets-, observatie- en andere gegevens (cognitief en sociaal emotioneel) en hulpplannen. Halverwege het jaar is er een 'leerlingbespreking' met de directeur en de leraren, waarbij alle leerlingen groepsgewijs met behulp van de toetsgegevens en het zogeheten 'praatpapier' worden besproken (zie ook de toelichting bij indicator 8.1). Daarnaast zijn er tussentijdse overleggen en vindt aan het eind van het schooljaar groepsoverdracht plaats. Daarom beoordeelt de inspectie indicator 8.4 als voldoende.

Kwaliteitszorg

Hoewel het schoolplan 2011-2015 beperkt informatie bevat over de kenmerken van de schoolbevolking, de onderwijsbehoeften die daaruit voortkomen en de conclusies daarvan voor de inrichting van het onderwijs, komt de school hier in de praktijk wel aan tegemoet, zo blijkt tijdens het onderzoek. In de halfjaarlijkse managementrapportage van de directeur aan het bestuur wordt bovendien ingegaan op de achtergronden van schoolpopulatie en de mogelijke consequenties daarvan voor het onderwijs. Er is naast aandacht voor de risicoleerlingen ook aandacht voor de gemiddelde en meerbegaafde leerling. De school heeft over het algemeen een gemiddelde leerlingenpopulatie, waarbij een leerjaar een grote basisgroep kent met daarnaast leerlingen op zorg- en plusniveau (indicator 9.1).

De Ruitenbeekschool meet de eind- en tussenopbrengsten met behulp van landelijk genormeerde toetsen en vergelijkt de resultaten met die van scholen met een soortgelijke leerlingenpopulatie. Men gaat ook na of de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen voorspoedig verloopt. De school trekt uit deze evaluaties conclusies voor haar schoolontwikkeling en legt deze vast (digitaal in ParnasSys en in groeps-/zorg en leerlingenmappen). Ook worden er trendanalyses gemaakt. De resultaten, analyses en conclusies voor verbeteractiviteiten zijn terug te vinden in het schoolplan, maar met name in de

jaarlijkse rapportages opbrengsten en doorstroomgegevens en de halfjaarlijkse managementrapportages (indicator 9.2).

De directie zet verschillende instrumenten en activiteiten in om regelmatig vast te stellen of de kwaliteit van het onderwijsleerproces naar behoren is. Ouders, leerlingen en team worden bij evaluaties betrokken. De inspectie is van oordeel dat de school hiermee voldoende zicht heeft op de eigen kwaliteit (indicator 9.3).

De school voert verbeteractiviteiten uit aan de hand van het jaarplan en de jaarkalender. Die zijn een uitwerking van de beleidsvoornemens uit het schoolplan en van actuele ontwikkelpunten. Duidelijk is dat verschillende verbeteractiviteiten ter hand zijn genomen, zoals het invoeren van adaptief onderwijs aan de hand van het BAS-model en van een nieuwe methode voor taal en voor studerend lezen en het (verder) implementeren van het ontwikkelde integraal personeelsbeleid (indicator 9.4).

De borging van de kwaliteit beoordeelt de inspectie als goed (indicator 9.5). De school werkt systematisch aan borging van doorgevoerde verbeteringen en gewenste praktijken, op basis van een jaarplanning. Men heeft de afspraken en procedures die zijn gericht op het behoud van de kwaliteit van het onderwijs niet alleen in overleg met het team opgesteld en vastgelegd, maar ook wordt regelmatig en systematisch nagegaan of iedereen nog volgens de afspraken werkt. Zo bezoekt de directeur de klassen regelmatig en bespreekt hij zijn bevindingen met de leraren. Naast de gebruikelijke team-, leerling-, en groepsbesprekingen zijn er collegiale consultaties en 'maatjesoverleggen' en voert de directeur start- en eindgesprekken met de leraren en met de begeleiders van het BAS-project. Ook vinden periodiek leerling- en oudergesprekken plaats en is er één keer in de vier jaar een ouderenquête.

De school verantwoordt zich conscientieus richting belanghebbenden over de gerealiseerde kwaliteit en de opbrengsten, onder meer via de website, de schoolgids en de wekelijkse (digitale) nieuwsbrieven. Via het jaarplan/jaarverslag, management- en opbrengstrapportages, de uitkomsten van bevraging/enquêtes (onder ouders, leraren en leerlingen) die periodiek gehouden worden en regelmatige overleggen met bestuur, toezichtcommissie, mr en contactcommissie, legt de Ruitenbeekschool verantwoording af aan het bestuur en aan de ouders (indicator 9.6).

Themaonderzoek 'de kwaliteit van het basisschooladvies'

Bij dit onderzoek staan de volgende vragen centraal:

- Volgens welke procedures komt het basisschooladvies tot stand?
- Welke determinanten zijn naast de prestaties van de leerlingen van invloed op het advies?
- Hoe werkt de kwaliteitszorg om de kwaliteit van het basisschooladvies te garanderen?

Uit de door de school ingevulde vragenlijst over de totstandkoming van het basisschooladvies en het gesprek daarover tijdens dit schoolonderzoek, komt het volgende beeld naar voren.

Het basisschooladvies wordt opgesteld volgens een vastgelegde procedure (zie het Protocol Schoolverlaters). In die procedure is duidelijk wie het voortouw neemt bij het opstellen van het advies en is ook helder hoe daarbij de taken en verantwoordelijkheden zijn verdeeld.

Bij het opstellen van het advies van de school wordt gebruik gemaakt van een schoolvorderingen-onderzoek in groep 8, gegevens van het leerlingvolgsysteem, en de gegevens uit het zorgdossier van de leerling en de toelichting van de leraar van groep 8. Kenmerken van de leerling als motivatie, interesse e.d. worden ook betrokken bij het opstellen van het advies.

De school volgt haar oud-leerlingen in het voortgezet onderwijs. De kwaliteit van de gegeven adviezen wordt nog niet periodiek geëvalueerd. Op gemeentelijk/regionaal niveau is er eveneens geen sprake van een evaluatie van de gegeven adviezen door het primair en voortgezet onderwijs samen.

3 CONCLUSIE

Kwaliteit

De inspectie concludeert dat de kwaliteit van het onderwijs op de Ruitenbeekschool op de onderzochte onderdelen op orde is. Uit het onderzoek is gebleken dat de school op die gebieden nauwelijks tekortkomingen kent. Om die reden wordt het reeds aan de school toegekende basisarrangement gehandhaafd. De bevindingen zullen worden betrokken bij de eerstvolgende risicoanalyse, waarbij opnieuw de vraag aan de orde is of het toezichtarrangement eventueel moet worden aangepast.

BIJLAGE 1 OORDELEN

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

In verband met het programmatisch handhaven heeft de inspectie daarnaast enkele controles uitgevoerd op bepaalde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.					•

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.1	De school signaleert vroegtijdig welke leerlingen zorg nodig hebben.				•

Zorg		1	2	3	4
8.2	Op basis van een analyse van de verzamelde gegevens bepaalt de school de aard van de zorg voor de zorgleerlingen.			•	
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	
8.4	De school evalueert regelmatig de effecten van de zorg.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.				•
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.				•

Wet- en regelgeving		Ja	Nee
NT1A	De inspectie is in het bezit gesteld van de geldende schoolgids (art. 16, lid 2 en 3, WPO).	•	
NT1B	In de schoolgids is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 13 WPO).	•	
NT2A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende schoolplan (art. 16, lid 1 en 3, WPO).	•	
NT2B	In het schoolplan is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 12 WPO).	•	
NT3A	De inspectie is in het bezit gesteld van het geldende zorgplan (art. 19, lid 3, WPO).	•	
NT3B	In het zorgplan is informatie opgenomen over een of meer standaard gecontroleerde onderdelen (art. 19, lid 2, WPO).	•	
NT4A	Er is voldoende onderwijstijd geprogrammeerd om te kunnen voldoen aan de daarvoor gestelde minima (art. 8, lid 7 onder b, WPO).	•	
NT4B	Er is maximaal zevenmaal een onvolledige schoolweek geprogrammeerd voor de groepen 3 t/m 8 (artikel 8, lid 7 onder b, WPO).	•	